

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА	3
ПРЕДМЕТ, МЕТОД, СИСТЕМА ТРУДОВОГО ПРАВА	4
1. ПОНЯТТЯ ТРУДОВОГО ПРАВА УКРАЇНИ ЯК ГАЛУЗІ ПРАВА. СУСПІЛЬНІ ВІДНОСИНИ, ЩО СТАНОВЛЯТЬ ПРЕДМЕТ РЕГУЛЮВАННЯ ТРУДОВОГО ПРАВА УКРАЇНИ	4
2. МЕТОД ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ТРУДОВИХ ВІДНОСИН	5
3. ФУНКЦІЇ ТРУДОВОГО ПРАВА УКРАЇНИ	6
4. СИСТЕМА ТРУДОВОГО ПРАВА УКРАЇНИ	7
ДЖЕРЕЛА ТРУДОВОГО ПРАВА УКРАЇНИ	8
5. ПОНЯТТЯ ДЖЕРЕЛ ТРУДОВОГО ПРАВА УКРАЇНИ, ЇХ КЛАСИФІКАЦІЯ	8
6. КОНСТИТУЦІЯ УКРАЇНИ ЯК ОСНОВНЕ ДЖЕРЕЛО ТРУДОВОГО ПРАВА	9
7. КОДЕКС ЗАКОНІВ ПРО ПРАЦЮ УКРАЇНИ ТА ІНШІ ЗАКОНОДАВЧІ АКТИ УКРАЇНИ, ЩО РЕГУЛЮЮТЬ ТРУДОВІ ВІДНОСИНИ	10
8. ПІДЗАКОННІ НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ АКТИ, ЩО РЕГУЛЮЮТЬ ТРУДОВІ ВІДНОСИНИ	14
9. ЛОКАЛЬНІ ПРАВОВІ НОРМИ	15
10. МІЖНАРОДНІ ПРАВОВІ АКТИ ПРО ПРАЦЮ	15
ОСНОВНІ ПРИНЦИПИ ТРУДОВОГО ПРАВА УКРАЇНИ	17
11. ПОНЯТТЯ ОСНОВНИХ ПРИНЦИПІВ ТРУДОВОГО ПРАВА УКРАЇНИ	17
12. ОСНОВНІ ПРАВА І СВОБОДИ ГРОМАДЯН, ЗАКРІПЛЕНІ В КОНСТИТУЦІЇ УКРАЇНИ, ЩО ВИЗНАЧАЮТЬ ПРИНЦИПИ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ТРУДОВИХ ВІДНОСИН	18
13. ПРИНЦИПИ ТРУДОВОГО ПРАВА, ЗАКРІПЛЕНІ В КОДЕКСІ ЗАКОНІВ ПРО ПРАЦЮ УКРАЇНИ ТА ІНШИХ ЗАКОНОДАВЧИХ АКТАХ ПРО ПРАЦЮ	19
СУБ'ЄКТИ ТРУДОВОГО ПРАВА УКРАЇНИ	20
14. ПОНЯТТЯ СУБ'ЄКТА ТРУДОВОГО ПРАВА УКРАЇНИ	20
15. ГРОМАДЯНИ ЯК СУБ'ЄКТИ ТРУДОВОГО ПРАВА УКРАЇНИ	22
16. ВЛАСНИК АБО УПОВНОВАЖЕНИЙ НИМ ОРГАН ЯК СУБ'ЄКТ ТРУДОВОГО ПРАВА УКРАЇНИ	24
17. ПІДПРИЄМСТВО ЯК СУБ'ЄКТ ТРУДОВОГО ПРАВА УКРАЇНИ	26
18. ТРУДОВИЙ КОЛЕКТИВ ЯК СУБ'ЄКТ ТРУДОВОГО ПРАВА УКРАЇНИ	27
19. ПРОФСПІЛКОВИЙ ОРГАН ПІДПРИЄМСТВА ЯК СУБ'ЄКТ ТРУДОВОГО ПРАВА УКРАЇНИ	30
КОЛЕКТИВНИЙ ДОГОВІР	38

20. ПОНЯТТЯ КОЛЕКТИВНОГО ДОГОВОРУ ТА ЙОГО ЗМІСТ	38
21. ПОНЯТТЯ КОЛЕКТИВНИХ УГОД ТА ЇХ ВИДИ	39
22. КОЛЕКТИВНІ ПЕРЕГОВОРИ ПО УКЛАДЕННЮ КОЛЕКТИВНОГО ДОГОВОРУ	42
23. ПОРЯДОК УКЛАДЕННЯ КОЛЕКТИВНОГО ДОГОВОРУ, УГОДИ	43
24. КОНТРОЛЬ ЗА ВИКОНАННЯМ КОЛЕКТИВНОГО ДОГОВОРУ І ВИДИ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗА НЕВИКОНАННЯ ЙОГО ЗОБОВ'ЯЗАНЬ	45
ТРУДОВІ ПРАВОВІДНОСИНИ	46
25. ПОНЯТТЯ ТРУДОВИХ ПРАВОВІДНОСИН	46
26. УМОВИ ВИНИКНЕННЯ ТРУДОВИХ ПРАВОВІДНОСИН	46
27. ПІДСТАВИ ВИНИКНЕННЯ ТРУДОВИХ ПРАВОВІДНОСИН	48
28. ЗМІСТ ТРУДОВИХ ПРАВОВІДНОСИН	49
ПРАВОВА ОРГАНІЗАЦІЯ ПРАЦЕВЛАШТУВАННЯ ГРОМАДЯН	51
29. ПОНЯТТЯ ЗАЙНЯТОСТІ НАСЕЛЕННЯ. ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ПРАЦЕВЛАШТУВАННЯ ГРОМАДЯН УКРАЇНИ.....	51
30. ДЕРЖАВНІ ГАРАНТІЇ ПРАВА НА ВИБІР ВИДУ ЗАЙНЯТОСТІ В УКРАЇНІ	52
31. ПРИНЦИПИ ТА МЕТА, ОСНОВНІ НАПРЯМИ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ У СФЕРІ ЗАЙНЯТОСТІ НАСЕЛЕННЯ.....	56
32. ПОНЯТТЯ БЕЗРОБІТНОГО І ЙОГО ПРАВОВЕ СТАНОВИЩЕ	59
ТРУДОВИЙ ДОГОВІР	65
33. ПОНЯТТЯ ТА ЗМІСТ ТРУДОВОГО ДОГОВОРУ	65
34. СТРОКИ ТРУДОВОГО ДОГОВОРУ.....	65
35. ВИПРОБУВАННЯ ПРИ ПРИЙНЯТТІ НА РОБОТУ	67
36. ПЕРЕВЕДЕННЯ НА ІНШУ РОБОТУ. ЗМІНА ІСТОТНИХ УМОВ ПРАЦІ.....	69
37. КОНТРАКТ ЯК ОСОБЛИВА ФОРМА ТРУДОВОГО ДОГОВОРУ	70
ПРИПИНЕННЯ ТРУДОВОГО ДОГОВОРУ	73
38. ЗАГАЛЬНІ ПІДСТАВИ ПРИПИНЕННЯ ТРУДОВОГО ДОГОВОРУ	73
39. РОЗІРВАННЯ ТРУДОВОГО ДОГОВОРУ З ІНІЦІАТИВИ ПРАЦІВНИКА	74
40. РОЗІРВАННЯ ТРУДОВОГО ДОГОВОРУ З ІНІЦІАТИВИ ВЛАСНИКА АБО УПОВНОВАЖЕНОГО НИМ ОРГАНУ	75
41. ДОДАТКОВІ ПІДСТАВИ РОЗІРВАННЯ ТРУДОВОГО ДОГОВОРУ З ІНІЦІАТИВИ ВЛАСНИКА АБО УПОВНОВАЖЕНОГО НИМ ОРГАНУ З ОКРЕМИМИ КАТЕГОРІЯМИ ПРАЦІВНИКІВ ЗА ПЕВНИХ УМОВ.....	81
42. РОЗІРВАННЯ ТРУДОВОГО ДОГОВОРУ З ІНІЦІАТИВИ ВЛАСНИКА АБО УПОВНОВАЖЕНОГО НИМ ОРГАНУ ЗА ПОПЕРЕДНЬОЮ ЗГОДОЮ ВИБОРНОГО ОРГАНУ ПЕРВИННОЇ ПРОФСПІЛКОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ (ПРОФСПІЛКОВОГО ПРЕДСТАВНИКА)	82

43. РОЗІРВАННЯ ТРУДОВОГО ДОГОВОРУ З ІНІЦІАТИВИ ВЛАСНИКА АБО УПОВНОВАЖЕНОГО НИМ ОРГАНУ БЕЗ ПОПЕРЕДНЬОЇ ЗГОДИ ВИБОРНОГО ОРГАНУ ПЕРВИННОЇ ПРОФСПІЛКОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ (ПРОФСПІЛКОВОГО ПРЕДСТАВНИКА)	84
ПОРЯДОК ЗВІЛЬНЕННЯ З РОБОТИ	86
44. ОФОРМЛЕННЯ ЗВІЛЬНЕННЯ	86
45. ПОРЯДОК ПРОВЕДЕННЯ РОЗРАХУНКУ ПРИ ЗВІЛЬНЕННІ З РОБОТИ ПРАЦІВНИКА	86
46. ВИХІДНА ДОПОМОГА ПРИ ЗВІЛЬНЕННІ ПРАЦІВНИКА	86
47. ТРУДОВІ КНИЖКИ	87
48. ВІДСТОРОНЕННЯ ПРАЦІВНИКА ВІД РОБОТИ	88
РОБОЧИЙ ЧАС	89
49. ПОНЯТТЯ РОБОЧОГО ЧАСУ ЗА ТРУДОВИМ ПРАВОМ. ВИДИ ТРИВАЛОСТІ РОБОЧОГО ЧАСУ	89
50. РЕЖИМ РОБОТИ І ОБЛІК РОБОЧОГО ЧАСУ	92
51. ПОНЯТТЯ НАДУРОЧНИХ РОБІТ І ПОРЯДОК ЇХ ПРОВЕДЕННЯ	94
ЧАС ВІДПОЧИНКУ	95
52. ПОНЯТТЯ ВІДПОЧИНКУ ТА ЙОГО ВИДИ	95
53. ПОНЯТТЯ І ВИДИ ВІДПУСТОК	98
54. ЩОРІЧНІ ТРУДОВІ ВІДПУСТКИ	99
55. ДОДАТКОВІ ВІДПУСТКИ У ЗВ'ЯЗКУ З НАВЧАННЯМ	101
56. СОЦІАЛЬНІ ВІДПУСТКИ	103
57. ВІДПУСТКИ БЕЗ ЗБЕРЕЖЕННЯ ЗАРОБІТНОЇ ПЛАТИ	104
58. ПОРЯДОК НАДАННЯ ВІДПУСТОК	106
ЗАРОБІТНА ПЛАТА, ГАРАНТІЇ І КОМПЕНСАЦІЇ	110
59. ПОНЯТТЯ ЗАРОБІТНОЇ ПЛАТИ І МЕТОДИ ЇЇ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ	110
60. НОРМУВАННЯ ПРАЦІ	111
61. ТАРИФНА СИСТЕМА ТА ЇЇ СКЛАДОВІ ЕЛЕМЕНТИ	112
62. СИСТЕМИ ОПЛАТИ ПРАЦІ	113
63. ОПЛАТА ПРАЦІ ПРИ ВІДХИЛЕННІ ВІД УМОВ, ПЕРЕДБАЧЕНИХ ТАРИФАМИ	113
64. ПОРЯДОК ВИПЛАТИ ЗАРОБІТНОЇ ПЛАТИ. ОБЧИСЛЕННЯ СЕРЕДНЬОГО ЗАРОБІТКУ	116
65. ПОНЯТТЯ ГАРАНТІЙ І КОМПЕНСАЦІЙ	117
ТРУДОВА ДИСЦИПЛІНА	121
66. ПОНЯТТЯ ДИСЦИПЛІНИ ПРАЦІ, ВНУТРІШНЬОГО ТРУДОВОГО РОЗПОРЯДКУ ЯК ОСНОВИ ОРГАНІЗАЦІЇ ПРАЦІ ТА ЇХ ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ	121

67. МЕТОДИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ТРУДОВОЇ ДИСЦИПЛІНИ, ЗАХОДИ ЗАОХОЧЕННЯ ЗА СУМЛІННЕ ВИКОНАННЯ ТРУДОВИХ ОБОВ'ЯЗКІВ	123
68. ЮРИДИЧНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ ТРУДОВИХ ОБОВ'ЯЗКІВ. ПОНЯТТЯ ДИСЦИПЛІНАРНОГО ПРОСТУПКУ	124
69. ЗАХОДИ СТЯГНЕННЯ ЗА ПОРУШЕННЯ ТРУДОВИХ ОБОВ'ЯЗКІВ І ПОРЯДОК ЇХ ЗАСТОСУВАННЯ	124
МАТЕРІАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ТРУДОВИМ ПРАВОМ	126
70. ПОНЯТТЯ МАТЕРІАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗА ТРУДОВИМ ПРАВОМ, ПІДСТАВИ ТА УМОВИ ЇЇ ЗАСТОСУВАННЯ	126
71. ВИДИ МАТЕРІАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ. ОБМЕЖЕНА МАТЕРІАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ РОБІТНИКІВ І СЛУЖБОВЦІВ	127
72. ПОВНА МАТЕРІАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ	128
73. ПІДВИЩЕНА МАТЕРІАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ	129
74. КОЛЕКТИВНА (БРИГАДНА) МАТЕРІАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ	129
75. ПОРЯДОК ВИЗНАЧЕННЯ РОЗМІРУ ШКОДИ	130
76. ПОРЯДОК ВІДШКОДУВАННЯ ШКОДИ	130
77. МАТЕРІАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВ, УСТАНОВ, ОРГАНІЗАЦІЙ ЗА ШКОДУ, ЗАПОДІЯНУ ПРАЦІВНИКАМ	131
ОХОРОНА ПРАЦІ	133
78. ПОНЯТТЯ ОХОРОНИ ПРАЦІ ЗА ТРУДОВИМ ПРАВОМ	133
79. ОРГАНІЗАЦІЯ ОХОРОНИ ПРАЦІ НА ПІДПРИЄМСТВІ	134
80. СЛУЖБА ОХОРОНИ ПРАЦІ НА ПІДПРИЄМСТВІ	136
81. ІНСТРУКТАЖ І НАВЧАННЯ ПРАЦІВНИКІВ ПРАВИЛАМ ТЕХНІКИ БЕЗПЕКИ І ВИРОБНИЧОЇ САНІТАРІЇ	137
82. РОЗСЛІДУВАННЯ ТА ОБЛІК НЕЩАСНИХ ВИПАДКІВ, ПРОФЕСІЙНИХ ЗАХВОРЮВАНЬ І АВАРІЙ	139
83. ОХОРОНА ПРАЦІ ЖІНОК, НЕПОВНОЛІТНІХ ТА ОСІБ ІЗ ЗНИЖЕНОЮ ПРАЦЕЗДАТНІСТЮ (ІНВАЛІДІВ)	139
84. НАГЛЯД І КОНТРОЛЬ ЗА ДОДЕРЖАННЯМ ЗАКОНОДАВСТВА ПРО ОХОРОНУ ПРАЦІ	140
ІНДИВІДУАЛЬНІ ТРУДОВІ СПОРИ	145
85. ПОНЯТТЯ ТРУДОВИХ СПОРІВ ТА ЇХ КЛАСИФІКАЦІЯ	145
86. КОМІСІЯ ПО ТРУДОВИХ СПОРАХ ЯК ОБОВ'ЯЗКОВИЙ ПЕРВИННИЙ ОРГАН ПО РОЗГЛЯДУ ТРУДОВИХ СПОРІВ	146
87. СУДОВИЙ ПОРЯДОК РОЗГЛЯДУ ТРУДОВИХ СПОРІВ	149
88. РОЗГЛЯД СУДОМ СПОРІВ ПРО ПОНОВЛЕННЯ НА РОБОТІ	152
КОЛЕКТИВНІ ТРУДОВІ СПОРИ	153
89. ПОРЯДОК РОЗГЛЯДУ КОЛЕКТИВНИХ ТРУДОВИХ СПОРІВ (КОНФЛІКТІВ)	153

90. НАЦІОНАЛЬНА СЛУЖБА ПОСЕРЕДНИЦТВА І ПРИМИРЕННЯ.....	158
91. СТРАЙК ЯК ЗАСІБ ВИРІШЕННЯ КОЛЕКТИВНОГО ТРУДОВОГО СПОРУ	160
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ТА РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ.....	165

НАВЧАЛЬНЕ ВИДАННЯ

ТРУДОВЕ ПРАВО УКРАЇНИ

НАВЧАЛЬНИЙ ПОСІБНИК
ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО ІСПИТІВ

Оригінал-макет підготовлено
ТОВ «Центр учбової літератури»

Підписано до друку 26.03.2013. Формат 60x84 1/16
Друк лазерний. Папір офсетний. Гарнітура PetersburgСТТ.
Умовн. друк. арк. 9,7.

ТОВ «Центр учбової літератури»
вул. Лаврська, 20 м. Київ

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до державного реєстру видавців,
виготівників і розповсюджувачів видавничої продукції
ДК № 2458 від 30.03.2006 р.